

Protokoll fra Teams-møtet i rovviltnemnda for region 8 – 27.10.2025

Sted: Teams-møte

Tid: Mandag 27.10.2025 kl. 9–13 (4 timer møte og 3 timer forberedelse)

Deltagere

Rovviltnemnda	Andre
Marlene B. Bråthen, leder Johan Johansen Eira, nestleder Benjamin N. Furuly Halgeir Strifeldt Trine Noodt	Ann Kristin Bjørbekk, Aktivt rovdryvern Benedicte Beddari, Statens naturoppsyn Berit Gjerstad, Mattilsynet Birgit Dorothea Nilsen, Mattilsynet Brage Amundsen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark Egil Kalliainen, Polmak flyttsamelag Elida Langstein, Næring og rovvilt Espen R Dahl, Naturvernforbundet i Nordland John Willy Hofsvang, Rovviltets Røst Kato Nilsen, Privatperson og jeger Kristian Haugen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark Kristoffer Nordli, Universitetet Innlandet Lars Jonas Kemi, Lainiovuoma sameby Magne Asheim, Statens naturoppsyn Marte Synnøve Løvaas, Sørreisa kommune Ole-Gunnar Støen, NINA Per Jonas Marakatt, Lainiovuoma sameby Petter Wabakken, Universitetet Innlandet Pär Nilsen, Statens naturoppsyn Rasmus Høyning, Statsforvalteren i Troms og Finnmark Rune Håkstad, Troms bondelag Runo Berglund, Lyngen bonde- og småbrukarlag Siv Grethe Aarnes, Miljødirektoratet Stein-Ottar Eliassen Ditlefsen, Karlsøy kommune Stina J. Helvin, Dyrøy kommune Nils Ola Sikko, Ordførende Sárevuopmi sameby Sven Labba, Viseordførende Sárevuopmi sameby Ørjan Holmm Norges miljøvernforbund Aase Berg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark Andreas Røsæg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Sakliste

50/25 Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 1
51/25 Orienteringer	s. 1
52/25 Saker til informasjon	s. 3
53/25 Bjørn i Finnmark – hvordan forskning kan støtte forvaltning v/Ole-Gunnar Støen, NINA	s. 4
54/25 Kvote for jakt på gaupe 2026	s. 5
55/25 Klage fra ARV, NOAH og Ulv i hele Norge – kvote for lisensfelling ulv 2025–2026	s. 15
56/25 Klage fra NOAH på supplerende kvote for betinget skadefelling av jerv	s. 21
57/25 Rovviltnemndas behandling av varsel om inhabilitet	s. 25
58/25 Status bruk av FKT-midler – bruk av eventuelle restmidler	s. 27
59/25 Signaler om prioritering av FKT-midler 2026	s. 29
60/25 Metode for nemndas vurdering av egen måloppnåelse i rovviltforvaltningen	s. 31
61/25 Forvaltningsplan for rovvilt – etter konsultasjon med samiske reindriftsinteresser	s. 33
62/25 Forvaltningsplan for rovvilt – videre konsultasjoner	s. 33
63/25 Neste møte	s. 33
64/25 Anbefaling av områder for ekstraordinært uttak av jerv	s. 33

50/25 Godkjenning av innkalling og sakliste

– Vedtak –

Rovviltnemnda tar inn for behandling anbefaling av områder for ekstraordinært uttak av jerv. Denne behandles som sak 64/25. Ellers som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møtet den 27.10.2025.

51/25 Orienteringer

Nemnda orienterer om aktiviteter siden forrige møte

Orientering fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Orienteringer fra andre instanser/interessenter som deltar på møtet

52/25 Saker til informasjon

Avgjørelse av klage på avslag om skadefelling av gaupe i Lakselvdalen-Lyngsdalen reinbeitedistrikt
Avgjørelse av klage på avslag om skadefelling av gaupe i rovviltregion 8 – Nordreisa kommune
Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 8 2025,2026
Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv i region 8 2025,2026 – Rettet
Avgjørelse av klage på vedtak om kvoter for betinget skadefelling av gaupe i region 4 og 8..
Avgjørelse av klager på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2025,2026
Avgjørelse av klager på vedtak om kvoter for lisensfelling av brunbjørn 2025,2026
Beslutning om felling av bjørn i Jarfjord - Sør-Varanger kommune
Klage fra Aktivt Rovdyrvern på rovviltnemndas vedtak om kvote for lisensfelling av ulv 2025–2026
Klage fra NOAH – for dyrs rettigheter – vedtak om kvote for lisensfelling av ulv 2025–2026
Oppdatering av styringsdialogen med rovviltnemndene
Oversendelse av den Stående Komiteens vedtak om brudd på Bernkonvensjonen – oppfordring..
Supplerende tildelingsbrev til statsforvalteren september 2025
Supplerende tildelingsbrev til statsforvalteren, tillegg 2 (september 2025)
Tillatelse til skadefelling bjørn – Neiden, Sør-Varanger kommune
Tillatelse til skadefelling gaupe – Kvanndalen, Narvik kommune
Klage fra Ulv i hele Norge – vedtak om kvote for lisensfelling av ulv 2025–2026

Om referat fra styringsmøte mellom Klima- og miljødepartementet og rovviltnemnda i forvaltningsregion 8

Sendes bare til Rovviltnemnda:

- Endelig referat styringsdialog rovviltnemnd region 8 (Unntatt off. jf. offl.§ 15, 3. ledd)
- Vedlegg til behandling av klage på supplerende kvote for skadefelling jerv:
 1. Kvote for betinget skadefelling av jerv 1.6.2025–15.2.2026
 2. Kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2025–15.2.2026
 3. Klage på kvote skadefelling jerv tas ikke til følge - oversendes for endelig avgjørelse
 4. Klage på kvote lisensfelling jerv tas ikke til følge - oversendes for endelig avgjørelse
 5. Kvote for skadefelling jerv er i minus
 6. Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv – Rettet
 7. Avgjørelse av klager på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2025,2026
 8. Supplerende kvote for betinget skadefelling av jerv
 9. Klage på vedtak om supplerende kvote for betinget skadefelling av jerv

53/25 Bjørn i Finnmark – hvordan forskning kan støtte forvaltning v/Ole-Gunnar Støen, NINA

PDF av presentasjonen legges ved protokollen.

Ole Gunnar Støen deltar på møtet for å prate med nemnda om hvordan forskning på bjørn kan støtte forvaltningen. Han vil holde en presentasjon og det blir tid til spørsmål og dialog. Her er en liten smakebit av hva han vil prate om:

GPS-merking av bjørn i Region 8

- Forslag til prosjekt for bedre kunnskapsgrunnlag i forvaltningen

Ole-Gunnar Støen, seniorforsker NINA

I Region 8 er bestandsmålet for brunbjørn satt til seks årlige ynglinger, mens estimatet for 2024 er 3,3. For å nå målet må bestanden dermed nesten dobles. Samtidig har bekymringen for bjørner nær folk og økt tap av tamrein og sau fått stor oppmerksomhet, særlig etter en hendelse i Jarfjord i 2025 der en person ble skadet av bjørn. Det stilles også spørsmål ved hvor presise bestandsestimatene er, og om delingen av ynglinger med naboland gir et riktig bilde av bestanden. GPS-merking av bjørner i Region 8 vil gi verdifull, regionspesifikk kunnskap om hvordan bjørnene bruker arealer, sprer seg og forholder seg til menneskelig aktivitet. GPS-merking kan også avdekke om bjørnene i nord skiller seg fra bestandene lenger sør. Dataene kan identifisere hvilke områder som har best forutsetninger som leveområder for bjørn, vise hvordan bestanden forventes å ekspandere, og gi innsikt i hvor konflikter mest sannsynlig kan oppstå. Denne kunnskapen gir forvaltningen et bedre grunnlag for å vurdere hvor tiltak kan være nødvendige. Kombinert med data fra viltkamera og hårfeller, og i samarbeid med Finland, vil GPS-merking også styrke grunnlaget for bestandsestimering på tvers av landegrensene.

54/25 Kvote for jakt på gaupe 2026

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 åpner for kvotefri jakt på Tjeldøya i Tjeldsund kommune, samt en kvote for øvrige beitedyrprioriterte områder på totalt 6 gauper, hvorav inntil 2 voksne hunngauper (eldre enn ett år). Jakta i kvoteområdet stoppes om 2 voksne hunngauper blir felt. Av disse 6 kan inntil 1 felles i beitedyrprioritert område i Finnmark, og inntil 1 kan felles i beitedyrprioritert område sør for kommunene Målselv og Balsfjord. Familiegrupper av gaupe som opptre sammen, utenfor Tjeldøya, unntas fra jaktstart og ut februar. De tiltak som er mulig for å unngå felling av familiegrupper utenfor Tjeldøya i denne perioden skal være iverksatt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i rovviltforskriftens § 11 jf. forskriftens §§ 7 og 4 samt viltloven § 9 og naturmangfoldloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for sekretariatet for rovviltnemnda i region 8 ved Statsforvalteren i Troms og Finnmark, jf. forvaltningsloven § 32.

Saksfremlegg

Rovviltforskriften § 7 gir rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om jaktkvote på gaupe etter forskriftens § 11 når bestanden ligger over målet for regionen jf. forskriftens § 4. I region 8 er bestandsmålet 10 familiegrupper av gaupe – hvorav 4 i Finnmark. § 7 angir at nemndas myndighet for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om familiegrupper de tre siste årene fra *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt*. NINA rapport 2624; *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge 2025*, viser at antall påviste familiegrupper av gaupe før jakt i region 8 fra 2023 til 2025 er henholdsvis 9, 11 og 10,5, gjennomsnittlig 10,2.

Vilkårene i forskriftens § 7 er oppfylt. Rovviltnemnda i region 8 kan fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i samsvar med viltloven § 9, jf. naturmangfoldloven § 16. Jakt på gaupe kan bare tillates når arten produserer et høstingsverdig overskudd. Ved avgjørelse om å tillate høsting skal det legges vekt på gaupas funksjon i økosystemet, den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet ellers, gaupas betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som gaupa gjør. Ved vurdering av kvoter skal de ulike bestandsmålene for Troms og for Finnmark, vektlegges og søkes nådd det enkelte år.

Sekretariatet ved Statsforvalteren i Troms og Finnmark legger her frem saksfremlegg med en faglig tilråding til kvote.

Internasjonale avtaler og rammer

Norge har internasjonalt forpliktet seg til å ta vare på gaupe gjennom Bernkonvensjonen som av Norge ble ratifisert i 1986. Konvensjonen inneholder krav til bevaring av flora og fauna i deres naturlige leveområder.

Sammen med 191 andre land og EU har Norge signert konvensjonen om biologisk mangfold. Konvensjonen trådte i kraft i 1993. Land som har underskrevet avtalen er forpliktet til å lage nasjonale strategier og handlingsplaner for å bevare det biologiske mangfoldet. Landene skal blant annet bevare truede arter og fremme samarbeid med andre land om biomangfold. De rovviltartene som finnes i Norge er i større og mindre grad felles bestander med våre naboland Sverige, Finland og Russland. Disse lands respektive forvaltningsregimer har stor betydning for den norske rovviltforvaltningen.

Norge har også tilsluttet seg andre avtaler som kan ha betydning for forvaltningen av rovvilt. Spesielt kan Europarådets dyreholdskonvensjon og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 samt ILO-konvensjonen nr.169 om urfolks rettigheter nevnes.

Rammene for norsk rovviltforvaltning er gitt i norsk miljøvernlovgivning og i de internasjonale avtaler Norge har sluttet seg til.

Nasjonale rammer

Den 16. juni 2011 ble rovviltforliket i Stortinget inngått med enighet i alle partier. Forliket tar for seg forvaltningen av gaupe, jerv, ulv og bjørn. Forliket sier også noe om videre forvaltning av kongeørn.

Forliket sier at den norske rovviltforvaltningen skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Rovviltforliket av 2004 hadde sitt fundament i Stortingsmelding nr. 15 (2002–2003), rovvilt i norsk natur, og Stortingets behandling av denne gjennom innstilling S. nr. 174. Føringerne i disse to dokumentene er fulgt opp i rovviltforskriften som igjen er hjemlet i naturmangfoldloven og i villtloven. Naturmangfoldloven – som er Norges første lov om vern og bærekraftig bruk av naturen, både i og utenfor vernede områder, er ett av en rekke tiltak som følger opp den globale konvensjonen om biologisk mangfold. Velferden til viktige byttedyr for rovviltet, som tamrein og sau, er regulert gjennom lov av 19.6.2009 om dyrevelferd med tilhørende forskrifter.

Det går frem av rovviltforliket 2011 at det skal legges vekt på regional forvaltning, med mål om at den regionale myndigheten i rovviltforvaltningen skal styrkes. Det skal utvises respekt for eiendomsretten samt enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet. Forvaltningen skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.

Den todelte målsettingen sier at Norge skal ha en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konfliktene og motvirke utrygghet, og samtidig ha en politikk som sikrer overlevelsen til alle de store rovviltartene i norsk natur. Denne todelte målsettingen støtter seg til formålsparagrafene i villtloven, naturmangfoldloven og rovviltforskriften:

Viltloven § 1 (lovens formål)

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Naturmangfoldloven § 1 (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Rovviltforskriften § 1 Formål

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Samarbeidsavtale

Rovviltnemndene i region 7 og 8 har inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe. I pågående rullering av forvaltningsplan for rovilt er denne avtalen justert i henhold til dagens kommune- og fylkesgrense, og det er lagt til en «kan-formulering» i avtalen, slik at nemnda i region 7 kan fatte vedtak for området, når dette vurderes som hensiktsmessig av nemndene. Justert avtale er slik:

Samarbeidsavtale mellom roviltnemndene i region 7 og 8

Rovviltnemndene i region 7 og 8 har inngått følgende avtale om kvotejakt på gaupe, lisensfelling av jerv, samt kvoter for betingede skadefellinger av jerv, gaupe, bjørn og ulv:

1. Ved fastsetting av:

- o kvote for jakt på gaupe,
- o kvote for lisensfelling av jerv,
- o kvoter for betingede skadefellinger av jerv, gaupe, bjørn og ulv

i grenseområdene mellom Nordland og Troms, kan følgende område i Nordland omfattes av kvotevedtak for Troms:

Hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken (fra Rombaksbotn går grensa for området i Norddalen opp til Ofotbanen og langs Ofotbanen til svenskegrensa).

2. Kvotevedtak i dette området kan fastsettes av roviltnemnda for region 8, som en del av fellingsområdene på Troms-sida av grenseområdet.

3. Sekretariatet for roviltnemnda i region 8 skal ved utarbeidelse av saksframlegg for fastsetting av kvoter, legge vekt på:

- o bestandssituasjonen for de aktuelle artene i området,
- o fastsatt bestandsmål for de aktuelle artene i Nordland,
- o føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland
- o tapssituasjonen for sau og rein i området

4. Rovviltnemnda i region 7 skal gis anledning å komme med merknader til saken før det fattes vedtak om slike kvoter.

5. Kvotejakt og lisensfelling i dette området kan administreres av Statsforvalteren på Troms-sida. Søknader om skadefelling av jerv, gaupe, ulv og bjørn i dette området behandles av Statsforvalteren på Troms-sida i nært samarbeid med Statsforvalteren i Nordland.

6. I de tilfeller der Miljødirektoratet har myndigheten til å fastsette slike kvoter i en eller begge rovviltregionene, oppfordres det til at direktoratet fatter vedtak i samsvar med denne avtalen. Det legges til grunn at rovviltnemnda i region 8 kan fatte vedtak om kvoter i det aktuelle området i Nordland også i tilfeller hvor myndigheten til å fastsette slike kvoter i region 7 er tillagt direktoratet.

7. Denne avtalen gjelder inntil en av nemndene sier den opp. Avtalen oppheves umiddelbart dersom en av nemndene ønsker det.

Utdypende om samarbeidsavtale mellom region 7 og region 8

Samarbeidsavtalen med region 7 rører ikke ved bestandsmålene for de ulike regionene, heller ikke ved regiongrensen når en beregner hvor mange ynglinger en har i de ulike regionene. Samarbeidsavtalen gir rovviltnemnda i region 8 myndighet til å fatte vedtak om kvote for et område nord i Nordland. Når rovviltnemnda gjør dette ser den til bestandssituasjonen for rovviltet i området, fastsatt bestandsmål for rovviltet i Nordland, føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland og til tapssituasjonen for sau og rein i området. Rovviltregistreringer i samarbeidsområdet regnes ikke inn i antall ynglinger i region 8, de telles fortsatt inn i antall ynglinger i region 7. Det nye er at kvoten kan administreres fra region 8, avgang belastes da kvoten for region 8. I dette området er det i stor grad de samme rovdyrene som bruker begge sider av grensa, og dermed framstår Rombaken–svenskegrensa ofte mer naturlig som forvaltningsgrense enn fylkesgrensa.

Nordland sør til Rombaken

I forvaltningsregion 7, Nordland, er det mål om 10 årlige familiegrupper av gaupe. Her er det de tre siste årene registrert 11,5, 13,5 og 16,5 familiegrupper (gjennomsnittlig 13,8 i perioden 2023–2025). Det ble vinteren 2024/2025 estimert at det var to familiegrupper av gaupe i samarbeidsområdet; en omkring Veggen/Botn i Evenes kommuner og en omkring Bjerkvik. Dokumenterte tap av sau og rein de siste årene er vesentlig større i samarbeidsområdet nord i Nordland enn det er sør i Troms. Det ser ut til at tapene som er dokumentert i Nordland, nord for Rombaken, kommer fra gauper som har nordlig eller vestlig grense for sitt hjemmeområde inn mot Troms. Ut fra dette vil vi i år anbefale region 7 å vedta gaupekvoten for samarbeidsområdet. Sekretariatene har koordinert seg imellom om dette.

Gaupe – overvåking og bestandssituasjon

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som

retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at kunnskapsgrunnlaget skal være best mulig jf. naturmangfoldloven § 8. Gaupebestanden i Norge blir hovedsakelig overvåket ved årlig å registrere antall familiegrupper, som er mordyr fulgt av årsunger. De fleste registreringer skjer på sporsnø. Registreringsperioden varer fra 1. oktober og ut februar. Årsaken til at registreringene ikke varer lenger, er at voksne dyr går sammen i paringstiden i mars, og derfor feilaktig kan bli vurdert å være familiegrupper. For dokumentasjon av familiegrupper må observasjoner av dyr, spor eller sportegn meldes til SNO, som da sender rovviltpersonell ut i felt.

Det benyttes avstandsregler for å skille registreringer av ulike familiegrupper fra hverandre. Avstandsreglene varierer med antall døgn mellom observasjonene, og det skilles mellom dynamiske og en statisk avstandsregel. De dynamiske avstandsreglene tar utgangspunkt i en beregnet maksimal avstand i luftlinje som hunngauper forflytter seg fra en dag til påfølgende dager. Den statiske avstandsregelen gjelder når det er mer enn ti dager mellom observasjonene.

Ut fra alle bekreftede observasjoner, både dokumenterte og antatt sikre, beregner Rovdata hvor mange familiegrupper som minimum lever i Norge det enkelte år. I 2025 fant de at det var 16,5 familiegrupper i Nordland, samt 10,5 familiegrupper i Troms og Finnmark, hvorav 2 i Finnmark.

I 2025 er det registrert en avgang på åtte gauper i region 8, to av dem i Finnmark; en voksen hunn i Tana og en voksen hann i Lebesby. I Troms ble det ved skadefelling felt en voksen hann i Dyrøy, en voksen hunn i Tromsø, og ved kvotejakt en voksen hunn i Nordreisa, en voksen hunn i Storfjord og en voksen hunn i Kåfjord, samt en voksen hann i Gratangen. I 2024 var det kjent avgang av en voksen hanngaupe i Tjeldsund, en voksen hann og en voksen hunn i Balsfjord, en unge og en voksen hann i Nordreisa, og en voksen hunn i Tromsø. Videre ble det i Kvænangen avlivet en syk gaupeunge, denne hadde høypatogen fugleinfluensa. I 2023 ble det registrert avgang på en gaupe i Troms og Finnmark, dette var en voksen hanngaupe i Nordreisa. I 2022 ble det registrert en avgang på fem gauper, hvorav tre voksne hanngauper og to med ukjent kjønn. I 2021 ble det registrert en avgang på åtte gauper i Troms og Finnmark, derav tre voksne, hvorav en hunn i Finnmark. Blant de fem i Troms var det tre voksne, hvorav to hunndyr. I 2020 var det en avgang på seks gauper, fire i Finnmark og to i Troms. De to i Finnmark var voksne hunner. Blant de fire i Finnmark var det tre voksne, hvorav en hunn. Region 8 har altså en kjent avgang på 13 voksne hunngauper siden 1.1.2020, fem av disse i 2025.

For å beregne antall gauper i bestanden tas det utgangspunkt i antall familiegrupper. Omregningsfaktorene som brukes er 6,24 ($\pm 0,73$ SE) for nordlig reinsdyrområde og 6,14 ($\pm 0,44$ SE) for sørlig reinsdyrområde (Andrén m.fl. 2002, Andersen m.fl. 2003). Sørlig reinsdyrområde regnes i denne sammenheng nord til og med Lenvik, Balsfjord og Målselv, mens nordlig reinsdyrområde regnes nordover fra Karlsøy, Tromsø, Lyngen og Storfjord.

I samarbeidsområdet med Nordland har det i 2025 blitt felt to gauper, disse, som var en voksen hunn og en ung ikke reproduktiv hunn, ble felt like øst for Bjerkvik. I Narvik var det i 2023 en kjent avgang av tre gauper, en unge, en voksen hann og en voksen hunn. Det ble felt en voksen hanngaupe ved jakt 9.3.2022.

Scandlynx har utviklet en modell for å beregne gaupebestandens utvikling over tid (Nilsen m.fl. 2011). Ny metodikk for å registrere familiegrupper som danner data for denne modellen blir

beskrevet i Brøseth og Tovmo (2013). Når bestanden ligger rundt bestandsmål, tyder estimatene fra modellen på at bestanden skal holdes stabil ved å høste 0,43 voksne hunndyr per familiegruppe, totalt 1.27 dyr per familiegrupper (Nilsen m.fl. 2011).

Prognosemodell

Sekretariatet har sett til Rovdata sin prognosemodell for uttak av voksne hunngauper. Denne viser at et jaktuttak på 2 voksne hunngauper gir en prognose på 10,1 familiegrupper registrerings sesongen 2026/2027, og at det er 75 prosent sannsynlighet for at bestanden da vil ligge mellom 6,4 og 14,7 familiegrupper.

Tap av sau og lam til gaupe

I 2025 er det per 1.10.2025 undersøkt 32 sau og lam som er dokumentert eller antatt tatt av gaupe i Nordland og 14 sau og lam som er dokumentert eller antatt tatt av gaupe i Troms og Finnmark.

I 2024 var det i Nordland 64 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe. I Troms og Finnmark var det 43 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe .

I 2023 var det i Nordland 50 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe. I Troms og Finnmark var det 30 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe.

I 2022 var det i Nordland 52 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe. I 2022 var det i Troms og Finnmark 22 sau og lam som ble dokumentert eller antatt tatt av gaupe.

Tap av rein til gaupe

Obs på forskjellig lengde på periodene:

Rein Troms og Finnmark

I perioden 18.10.2024–2.10.2025 er det i Troms og Finnmark 133 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 9.12.2023–17.10.2024 er det i Troms og Finnmark 160 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 16.8.2022–8.12.2023 er det i Troms og Finnmark 192 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 28.8.2021–15.8.2022 er det i Troms og Finnmark 263 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 2.9.2020–27.8.2021 var det i Troms og Finnmark 133 rein som var dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 1.9.2019–1.9.2020 var det i Troms og Finnmark 216 rein som ble dokumentert/antatt drept av gaupe. Tilsvarende periode året før var tallet 105.

Rein Nordland

I perioden 18.10.2024–2.10.2025 er det i Nordland 63 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 9.12.2023–17.10.2024 er det i Nordland 78 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 16.8.2022– 8.12.2023 er det i Nordland 108 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 28.8.–2021–15.8.2022 er det i Nordland 65 rein som er dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 2.9.2020–27.8.2021 var det i Nordland 45 rein som ble dokumentert/antatt drept av gaupe.

I perioden 1.9.2019–1.9.2020 var det i Nordland 118 rein som ble dokumentert/antatt drept av gaupe. Tilsvarende periode året før var tallet 120.

Gaupebestanden

Det er en usikkerhet knyttet til neste års registrering av gaupe, dersom et gitt antall gauper tas ut av bestanden. Denne usikkerheten vurderer sekretariatet at i første rekke ligger i årlige variasjoner i ynglesuksess hos gaupe, og ikke i så stor grad i dataene som på nåværende tidspunkt danner beslutningsgrunnlaget.

Gjennom en sammenstilling av forskning på gaupas bestandsdynamikk i Skandinavia over en periode på ti år (Andersen m.fl. 2013) er det for alle gaupebestander som helhet beregnet et årlig vekstpotensial på omtrent 20 prosent ($\lambda=1,20$), men med en betydelig grad av variasjon mellom regioner, år, og individuell variasjon i rekruttering av avkom. Videre viser Andersen m.fl. (2013) i en teoretisk beregning at en avskytning på 16,7 % av estimert bestand før jakt opprettholder en stabil bestand, når det tas hensyn til dødeligheten av voksne hunngauper i perioden februar til mai. Dette forutsetter lik inn- og utvandring og at uttaket av voksne hunngauper ikke er for høyt. Selv om vi mangler finskala kunnskap om alderssammensetning av hunngauper, fødselsrate, overlevelse, og tids- og romlighetsvariasjon i byttedyr, kan det tyde på at tilgang til byttedyr er relativt stabil og oversiktlig i Troms, og mer avhengig av sesong og ikke så oversiktlig i Finnmark (Walton m.fl. 2016). Dvs. at en kan forvente en mer stabil produksjon og rekruttering av avkom i Troms enn i Finnmark. På bakgrunn av overnevnte, samt vurderingene av tapssituasjonen i dette saksframlegget, vurderer sekretariatet at kunnskapsgrunnlaget er godt. Derfor, vurderer sekretariatet beslutningsgrunnlaget som tilstrekkelig, føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 blir dermed ikke tillagt vesentlig vekt.

Naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning sier at «en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Over er det vist at det finnes vesentlig kunnskap om gaupebestandens respons på jakttrykk, og om overlevelse og reproduksjon hos gaupe. Vi har også mye kunnskap om gaupas predasjonstakt på ulike byttedyr og på samspillet mellom gaupe og jerv. Mye av dette er samlet i Mattisson m.fl. 2015, Odden m.fl. 2014, Walton m.fl. 2016, og Linell og Tveraa (2015).

Sekretariatet har vurdert at foreslått kvote for kvotejakt på gaupe i region 8 ikke er til hinder for at bestandsmålet skal opprettholdes, og at kvoten heller ikke er i strid med prinsippet i naturmangfoldloven § 10.

Naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver sier at «tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter». Rovviltnemnda skal forholde seg til bestandsmålet som er et kompromiss mellom beitenæring og rovvilt, fastsatt i rovviltforskriften § 4. Rovviltnemnda skal sikre en bærekraftig forvaltning av rovvilt samtidig som hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser ivaretas, blant annet slik at en i størst mulig grad kan fortsette med beitedyr i utmark. Kvotejakt påvirker gaupebestanden, det dreier seg likevel om regional gaupeforvaltning innen nasjonale rammer som igjen er bygd på internasjonale avtaler, dette mener sekretariatet gjør at et kostnadsspørsmål ved evt. miljøforringelse ikke blir relevant i denne sammenheng.

Naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder sier at «for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultater». Innenfor fastsatte rammer jf. den todelte målsettingen om rovvilt og beitedyr har rovviltnemnda gitt klare føringer for en tydelig arealdifferensiert forvaltning. Kvotejakt gir forutsigbarhet og det er etter sekretariatets vurdering mer samfunnsøkonomisk enn skadefelling.

Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt med hjemmel i viltloven § 9 i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller høstingskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16. Høsting (jakt) kan bare tillates når arten produserer et høstingsverdig overskudd. I tillegg skal det blant annet legges vekt på skade som arten gjør. Der rein og gaupe i region 8 er til samme tid, er det å forvente at rein er det viktigste byttedyret til gaupe (Mattisson, m. fl. 2011).

Hensikten med å iverksette kvotejakt, er å begrense veksten og/eller utbredelsen av gaupebestanden, for slik å begrense skadene gaupe påfører bufe- og tamrein.

Andelen voksne hunngauper som får fram unger, kan variere en del mellom år. I enkelte år vil en stor andel av de voksne hunnene få fram unger, mens det i andre år er en mindre andel som klarer dette. Tilgang til rein vinteren før fødsel av unger, og tilgang til rein vinteren etter fødsel påvirker sterkt sannsynlighet for at gaupe får avkom, og at avkom blir rekruttert til bestanden (Walton m. fl. 2016). Dette avhenger av både årlige variasjoner i klima og migrasjonsmønstre av rein innenfor revirarealene til gaupe, og tilgang til alternativt byttedyr om rein ikke er tilgjengelig om vinteren (Mattisson m. fl. 2015, Tveraa og Linell 2015, Walton m. fl. 2016). I tillegg er det mer sannsynlig at eldre hunngauper får avkom enn yngre gauper (Nilsen m. fl. 2012). Tap av beitedyr til gaupe siste år samt erfaringer fra tidligere år, taler for at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, enn å åpne for begrenset kvotejakt på gaupe.

Kvotefri jakt på Tjeldøya

Tjeldøya i Tjeldsund kommune er helårsbeite for rein. Erfaring har vist at gauper på Tjeldøya vanskelig kan forenes med god dyrevelferd for rein som beiter der, og gjennom tapte rein heller

ikke med økonomisk bærekraftig reindrift. Ofte når det dokumenteres gaupedrepte rein på øya, vurderes skadefelling som eneste tilfredsstillende tiltak. I rovviltregion 7 er det etablert praksis med kvotefri jakt på øyer nord for Rombaksbotn. Inntil at Tjeldsund kommune ble del av Troms, var det praksis med kvotefri jakt på Tjeldøya. Sekretariatet vurderer det er hensiktsmessig at det igjen åpnes for kvotefri jakt på Tjeldøya.

Tjeldøya er 5 mil fra gaupeprioritert område i Troms, mens region 7/Nordland forvalter med mål om gaupe på alt fastlandsareal. Det er å forvente at gaupe som oppholder seg på Tjeldøya også bruker fastlandet. Sekretariatet vurderer at gauper i liten grad kommer til Tjeldøya fra gaupeprioriterte områder i Troms. De kommer heller fra bestanden i Narvik og fra Svensk side. Eventuelt uttak av hunndyr på Tjeldøya vil ha mindre betydning for bestandsoppnåelsen i Troms, og bestandsoppnåelsen i Nordland avhenger ikke av at det er familiegupper av gaupe som bruker Tjeldøya. Bestandsmålene for gaupe i region 7 og 8 kan nåes også om det over år praktiseres kvotefri jakt på Tjeldøya.

Tjeldøya er særlig utsatt for tap til gaupe. I Sluttprotokoll – Konsultasjon om hastetiltak knyttet til rovvilt og tamrein (rovvilttiltak 3 i tiltakspakke fra regjeringen om tiltak knyttet til reindrift og energi) går det frem av tiltak 4 at:

I reinbeitedistrikter som er særlig utsatte og som har store tap til rovvilt bør det så langt det er mulig legges til rette for presise tapsforebyggende uttak av rovdyr gjennom kvotejakt/lisensfelling.

Familiegupper av gaupe som opptrer sammen, utenfor Tjeldøya, unntas fra jaktstart og ut februar

For å begrense uttaket av voksne hunndyr anbefaler sekretariatet at familiegupper av gaupe som opptrer sammen unntas fra jaktstart og ut februar. Kvotejakta bør innrettes slik at uttaket er mest mulig skadeforebyggende. Å unnta familiegupper de første ukene vil redusere sannsynligheten for at hunndyrkvoten blir begrensende for å fylle totalkvoten. Videre kan tiltaket bidra til å øke det relative uttaket av hunndyr. Forskning har vist at det særlig er hannaugauper som gjør mest skade på sau (Odden, J., m.fl. 2014).

I februar vil det ofte være vanskelig å skille mellom mordyr og unge/r i en familieguppe. Ungene går normalt med moren frem til februar–april. Erfaring tilsier at om det er gaupefamilie på Tjeldøya i februar, så vil skadepotensialet på rein i denne sårbare perioden være stort. Sekretariatet vurderer derfor at familiegupper ikke skal unntas fra første del av jaktperioden på Tjeldøya. Sekretariatet ser at det vil kunne være andre områder i regionen der familiegupper utgjør like stort skadepotensial i februar. Vi ser til den todelte målsettingen om både rovvilt og beitedyr, der bestandsmålet skal nåes, mens en ivaretar saue- og reindriftnæringen, når vi likevel ikke finner det hensiktsmessig å åpne for kvotejakt på familiegupper i februar i andre områder.

Videre vurdering

Høstingskriteriene angitt i naturmangfoldloven § 16 fastslår at høsting (jakt) bare kan tillates når arten produserer et høstingsverdig overskudd. Gaupe er toppredator i økosystemet, i region 8 er tamrein og sau gaupas viktigste byttedyr. Den er også predator på hare, hønsefugl, og en rekke andre arter, men også på rødrev, som igjen predaterer på mange av de samme artene som gaupa

er predator på, men reven predaterer også på mindre rovdyr som mår, mink og røyskatt. Foruten at uttak av gaupe reduserer tap av sau og rein til gaupe, så påvirker uttak eller ikke uttak et komplekst næringsnett.

Gaupa er et kattedyr som det for mange er stort å få oppleve å se i naturen, eller bare vite at finnes i utmarka. Jakt på gaupe har også en viss interesse i regionen. For en del er jakten motivert ut fra tapsforebyggende hensyn i saue- og reindriftsnæringen. Så er det også det at gaupe i stor grad lever av tamme beitedyr som tillegges mest vekt når kvoten settes for å begrense gaupebestandens størrelse og utbredelse, slik at bestanden forvaltes på bestandsmålet og i størst mulig grad innen forvaltningsområdet for gaupe.

Gaupebestanden i regionen har vokst de siste årene, sekretariatet forventer ikke videre vekst kommende registreringssesong, fordi vi ser til et relativt stort uttak av voksne hunngauper den siste tiden, fordi smågnagerbestanden i regionen er i en bunn, og fordi vi ser at antall dokumentert gaupedrepte sau og rein er noe mindre siste år enn de foregående. Derfor mener vi kvoten, særlig hunndyrkvoten bør holdes lav.

Skadefelling vil kunne gi et mer presist uttak av individer som forventes å ha stort skadepotensial på sau og rein. Uttak gjennom skadefelling vil fra vedtakstidspunktet og frem til kvotejaktas slutt den 31. mars bli belastet kvote for kvotejakt. Derfor er det ikke hensiktsmessig å «spare» kvote til skadefelling. Allerede ved kvotejaktas start 1. februar, vil det, tross at registreringssesongen varer ut februar, være noe oppdatert kunnskap om ynglesuksess i 2025, som eventuelle vurderinger om skadefelling kan baseres på. Kvote for betinget skadefelling av gaupe 2025/2026 i perioden 1. juni 2025 til 15. februar 2026 har Miljødirektoratet i vedtak av 28.5.2025 satt til 6 gauper i region 8. Denne kvoten er per 3.10.2025 ikke belastet.

Sekretariatet har vurdert om reservekvote kan være et alternativ, vi ser imidlertid at det vil være vanskelig å sette klare kriterier som kan utløse bruk av en reservekvote, for eksempel vil vi underveis i registreringssesongen få et bilde på bestandens utvikling, men Rovdata kan ikke konkludere med antall ynglinger før etter at jaktperioden er over. Vi finner det derfor ikke hensiktsmessig å anbefale reservekvote. Ved akutte skadesituasjoner kan skadefelling vurderes, og da skal oppdatert kunnskap om bestandssituasjonen legges til grunn dersom skadefellingstillatelse gis.

Konklusjon

Prognosemodellen beregner at bestanden vil være på 10,1 familiegrupper registreringsperioden 2026/2027, gitt et uttak av 2 voksne hunngauper. Det er da 75 prosent sannsynlighet for at bestanden vil ligge mellom 6,4 og 14,7 familiegrupper. Prognosen viser altså stor usikkerhet om utviklingen i bestanden, som det er å forvente innenfor en region. Prognosen for landet som helhet har et relativt sett mindre usikkerhetsintervall, dette blir enda mindre når bestanden sees i sammenheng med den felles skandinaviske gaupebestanden. I Norge er bestandsmålet 65 årlige familiegrupper, gjennomsnitt siste tre år er 80,2 familiegrupper (NINA rapport 2624). I 2025 er det estimert 325 familiegrupper av gaupe i Skandinavia. Det er en økning på 29 familiegrupper sammenlignet med 2024 (Bestandsovervåking av gaupe 2025, Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia nr. 2 2025). Sekretariatets vurdering er at kvotefri jakt på Tjeldøya samt et uttak av 6 gauper hvorav inntil 2 voksne hunngauper i regionen, ikke vil true bestandens overlevelse.

På grunn av stort skadepotensial til beitedyr anbefales det å åpne for kvotefri jakt på Tjeldøya i Tjeldsund kommune, samt en kvote for øvrige beitedyrprioriterte områder på totalt 6 gauper, hvorav inntil 2 voksne hunngauper (eldre enn ett år). Jakta i kvoteområdet stoppes om 2 voksne hunngauper blir felt. Av disse 6 kan inntil 1 felles i beitedyrprioritert område i Finnmark, og inntil 1 kan felles i beitedyrprioritert område sør for kommunene Målselv og Balsfjord. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen, utenfor Tjeldøya, unntas fra jaktstart og ut februar.

Gaupebestanden er tettest i Midt- og Nord-Troms, og sekretariatet vurderer at bestanden her tåler å belastes hele kvoten. Bestanden er mer sparsom i Sør-Troms og i Finnmark, sekretariatet vurderer at bestanden tåler uttak av 1 gaupe i Sør-Troms og 1 gaupe i Finnmark. Uttak av 1 gaupe i Finnmark vil kunne tillate vekst mot delmålet på 4 familiegrupper i Finnmark. Tilfeldigheter vil kunne bestemme deler av uttaket, sekretariatet vurderer likevel at usikkerheten om hvor et uttaks skadereduksjon er størst gjør at det ikke er hensiktsmessig å i større grad låse kvoten til områder. I tilfelle akutte tapssituasjoner vil skadefelling kunne vurderes på et oppdatert beslutningsgrunnlag.

55/25 Klage fra ARV, NOAH og Ulv i hele Norge – kvote for lisensfelling ulv 2025–2026

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Kvoten for lisensfelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nås på annen måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak. Saken oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b og rovviltforskriften §§ 7 og 10 samt. §§ 1, 3 og 4.

Saksfremstilling

Vi viser til klagen i helhet og trekker frem fra hver av klagen:

ARV – Aktivt Rovdyrvern

Klage er datert 2.7.2025.

Ulv er kritisk truet i Norge

ARV skriver det er ekstremt høy risiko for at ulv blir fullstendig utryddet fra Norge. At det er 50 % sannsynlighet for at de dør ut i løpet av 10 år eller tre generasjoner.

Ulv er en naturlig tilhørende art og skal ha et ekstra vern jf. Bernkonvensjonen artikkel 9.

Genetisk viktige ulver

Regionen har noe innvandring av ulv fra Finland og Russland. Dette er genetisk viktige ulver som i henhold til avtale med Sverige skal ivaretas for å styrke den genetiske statusen til ulv. Ulv er fåtallige, preget av innavl og er en isolert bestand i Fennoskandia. Det politisk og altfor lavt

fastsatte bestandsmålet forutsetter ivaretagelse av disse individene og at deres gener videreføres i bestanden. Det er derfor viktig å igangsette et program for dette. Det kan gjøres ved å utvide forvaltningsområdet for ynglende ulv, eller å flytte genetisk viktige ulver inn i ulvesonen.

Feil lovanvendelse og feil saksbehandling

ARV mener vedtaket kan påføre bestanden irreversible skader, og at det ikke har til intensjon å benytte ikke-letale virkemidler i stede for troféjakt på kritisk truet ulv. ARV skriver videre at ulv skal forekomme i sine naturlige, foretrukne utbredelsesområder og at det kan synes som region 8 omfatter slike gode leveområder for ulv og at det derfor skal legges til rette for forekomst av ulv i regionen.

Gjøre region 8 til forvaltningsområde for ulv eller flytte ulvene

ARV ber Rovviltnemnda for region 8 om å fremforhandle en avtale med Miljødirektoratet/KLD om en plan for å omdefinere hele eller deler av region 8 til ulveprioritert sone og/eller å flytte skadegjørende individer til allerede etablert forvaltningsområde for ynglende ulv. Dette vil være i tråd med Bernkonvensjonen, Bonnkonvensjonen, Naturmangfoldloven og vår avtale med Sverige om ivaretagelse av genetisk betydningsfulle individer.

Aktivt rovdryvern anmoder om at vedtaket om lisensfelling av 3 ulver forkastes.

NOAH – for dyrs rettigheter

Klag er datert 18.7.2025

Norge er forpliktet til å sikre et strengt vern av ulv utover bestandsmålet

Ulv er kritisk truet på norsk rødliste, med høy risiko for utryddelse. Vedtaket strider mot §§ 5, 8, 9 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112, og artikler 2, 6 og 9 i Bernkonvensjonen.

Beskyttelse av genetisk viktige individer

Rovviltnemnda erkjenner at ulver fra den Finsk-Russiske bestanden er genetisk tiltrengt i den skandinaviske ulvebestanden. Samtidig hevder nemnda at det er «*svært liten mulighet for at disse selv skal vandre til den Skandinaviske bestanden*», og bruker dette som begrunnelse for ikke å unnta disse individene fra lisensfelling.

Det er ingen politiske føringer eller avtaler som tilsier at kun genetisk viktige ulver som kommer til Norge fra Sverige skal beskyttes. Norge har et selvstendig ansvar for å sikre tilførsel av genetisk mangfold. Klima- og miljødepartementet har understreket viktigheten av innvandring fra den finsk-russiske bestanden. Bestanden må være større for å overleve på lang sikt. Streifende ulv må få vandre utenfor ulvesonen for å tilføre nye gener. Skyting av ulver utenfor ulvesonen hindrer nødvendig vandring.

NOAH mener det er helt uakseptabelt at det gis tillatelse til å skyte genetisk verdifulle ulver og mener at vedtaket må omgjøres slik at det ikke tillates lisensfelling av ulver i region 8.

Bernkonvensjonen har kritisert norsk ulveforvaltning

Bernkonvensjonen har åpnet sak mot Norges ulveforvaltning. Komiteen gir kritikk mot å redusere og begrense en kritisk truet art. Det oppfordres til å prioritere ikke-letale tiltak og promotere sameksistens mellom mennesker og ulv. I mai 2025 fikk Norge igjen kritikk fra Bernkonvensjonen: Norge viser fortsatt manglende respekt for konvensjonens krav, og tillater for

høye kvoter for jakt på ulv. Konvensjonen krever at ulvepopulasjonen beskyttes og mener at midlertidig eller lokalt jaktforbud er nødvendig for å gjenopprette bestanden.

Kunnskapsgrunnlaget

Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget. Ingen vurdering av konsekvensene av lisensjakt på ulvebestanden eller hvordan genetisk verdifulle individer skal beskyttes. Manglende vurdering av ulvens status som kritisk truet på den norske rødlista og hvordan skyting av genetisk viktige ulver vil påvirke innavl. NOAH finner det også kritikkverdig at det ikke er nevnt i vedtaket at ulven er kategorisert som sterkt truet på den svenske rødlista 2020. Det betyr at bestandens status i Sverige har forverret seg sammenlignet med rødliste-vurderingen fra 2015 da ulven var kategorisert som sårbar.

Føre-var-prinsippet

Naturmangfoldlovens § 9, føre-var-prinsippet, burde vært anvendt i denne saken. Det finnes ingen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av ulvebestanden i Norge, derfor bør man avstå fra lisensfelling av ulv i Norge.

Bestandens overlevelse

Rovviltnemnda har ikke sikret at lisensfellingen ikke er skadelig for bestandens overlevelse og levedyktighet i Norge. Vilkåret om bestandens overlevelse er dermed ikke oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18.

Manglende dokumentasjon av skade

Vedtaket om lisensfelling er ugyldig fordi skadevilkåret ikke er tilstrekkelig dokumentert. Ulv er en streifende art, og det er mulig at ulver i region 8 vil vandre videre uten å forårsake tap. Rovviltnemndas vurdering av skadeomfanget er overfladisk og basert på generelle uttalelser, uten konkret vurdering av risikoen for skade i den kommende perioden.

Tap av rein til ulv kan i noen tilfeller anses som kompensatorisk, hvor andre faktorer som matmangel og høyt reintall også spiller en rolle. Dette er et viktig aspekt ved vurdering av skadevilkåret, men som ikke er hensyntatt av rovviltnemnda.

Proporsjonalitet og alvorlighet

NOAH henviser til Bernkonvensjonens Revised Resolution No. 2 (1993) som sier at unntak skal være proporsjonale med skaden. Tapssituasjonen i regionen er ikke av en slik størrelse eller alvorlighet at det gir grunnlag for lisensfelling av kritisk truet ulv. Lovavdelingen har uttalt at det er et minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang før uttak kan skje, og dette minstekravet er ikke oppfylt i vedtaket.

Andre tilfredsstillende løsninger

Naturmangfoldloven § 18 krever at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte før lisensfelling tillates. Det finnes mange ikke-dødelige tiltak som kan beskytte tamrein mot ulv, men disse er ikke tilstrekkelig vurdert av rovviltnemnda. Lisensfelling er ikke et egnet tiltak for å hindre tap av beitedyr. Forskning viser at skyting er lite effektivt for å hindre tap, og at ikke-dødelige tiltak bør prioriteres.

Lokale forhold og risiko

Forskning viser at lokale forhold, ikke antallet rovdyr, spiller en nøkkelrolle for å redusere tap til

rovdyr. Faktorer som landskapstrekk, avstand til skogsdeksel, og menneskelig tilstedeværelse påvirker risikoen for tap.

Biologiske prinsipper

Felling av rovdyr har ofte liten effekt på lang sikt. Endring av miljøforhold for å gi byttedyr flere muligheter for flukt/gjemsel er mer effektivt.

Miljøtilpasning

Beitedyrenes miljø må manipuleres for å oppfattes som mindre tiltrekkende for ulven. Slovakiske og portugisiske studier viser at beitepraksis påvirker nivået av tap til ulv.

Manglende dokumentasjon på ikke-dødelige tiltak

Ingen dokumentasjon på hvilke ikke-dødelige tiltak som er forsøkt før lisensfelling. Flytting av ulv, spesielt genetisk verdifulle individer, er et gjennomførbart tiltak som tidligere er benyttet i Norge.

Ressursbruk i reindrifta

Roviltnemnda hevder at reindrifta har brukt store ressurser, men spesifiserer ikke hvilke tiltak som er forsøkt. Skremmetiltak, økt tilsyn, flaggliner og andre forebyggende tiltak er ikke spesifikt vurdert.

Effektive tiltak fra andre land

Flaggliner har vist seg svært effektive i andre land, men brukes i Norge til å ringe inn ulver under lisensjakt. Økt overvåkning og tilstedeværelse, samt bruk av vokterhund, har vist seg effektivt i andre land.

Manglende vurdering av andre løsninger

Roviltnemnda har ikke tilstrekkelig vurdert eller forsøkt andre løsninger før de konkluderte med at felling er den eneste tilfredsstillende løsningen. Bernkonvensjonen krever at myndighetene velger den løsningen som har minst negative effekter på arten.

Alternative tiltak

Forskning viser at alternative, ikke-dødelige tiltak er mer effektive enn lisensfelling for å hindre tap av beitedyr. Bernkonvensjonen har bedt norske myndigheter om å prioritere slike tiltak.

Konklusjon

Vedtaket utgjør svært uforsvarlig forvaltning av ulv og strider mot nasjonal og internasjonal lov. Vedtaket strider også mot mål 4 i Kunming-Montreal rammeverket for naturmangfold, som krever at menneskelig induert utryddelse av truede arter stanses umiddelbart.

NOAH ber om at klagen tas til følge og at det ikke tillates lisensfelling av ulv i region 8 i perioden 01.12.2025–31.05.2026.

Ulv i hele Norge

Klage er datert 11.7.2025, mottatt hos Statsforvalteren 22.10.2025.

Brudd på norsk lovverk og internasjonale forpliktelser

Ulv i hele Norge mener vedtaket bryter med både nasjonale og internasjonale miljøforpliktelser, herunder:

1. Naturmangfoldloven §§ 8–12, hvor det stilles krav til kunnskapsgrunnlag, føre-varprinsippet og forvaltning som skal sikre levedyktige bestander. Felling av genetisk verdifulle ulver – som det er risiko for i dette området – kan bidra til å redusere den genetiske variasjonen og svekke artens evne til overlevelse.

2. Bernkonvensjonen, der ulven (*Canis lupus*) er listet som en strengt beskyttet art. Norge er forpliktet til å bevare slike arter og deres leveområder. Det åpnes bare for unntak når det er vitenskapelig godt begrunnet og ikke skader bestandens overlevelse.

Mangelfull faglig vurdering

Ulv i Hele Norge stiller spørsmål ved om det i denne saken foreligger et tilstrekkelig faglig og vitenskapelig grunnlag for lisensfelling. Det framgår ikke av vedtaket hvilke vurderinger som er gjort av genetisk verdi, bestandens status eller økologiske konsekvenser. Det nevnes kun kvote og periode. Slike vedtak må etter vår mening underbygges av grundige konsekvensutredninger og vurderinger i lys av føre-var-prinsippet.

Krav fra Ulv i hele Norge

ber om at:

- Vedtaket om lisensfelling av ulv i Sør-Varanger kommune stanses umiddelbart inntil grundigere vurderinger foreligger.
- Det dokumenteres hvorvidt ulvene som eventuelt kan bli felt, har genetisk verdi for bestanden.
- En uavhengig faglig gjennomgang av vedtaksgrunnlaget og prosessen i sak 41/25 gjennomføres.
- Fremtidige vedtak om lisensfelling må underlegges strengere krav til naturfaglig dokumentasjon, i tråd med Naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og forvaltningslovens krav.

Ber om at klagen behandles i tråd med forvaltningslovens §§ 28 og 29, og at vi mottar skriftlig tilbakemelding innen lovpålagt frist.

Vurdering av klagen

Klagen fra Ulv i hele Norge var sendt til en e-postadresse som Statsforvalteren/rovviltnemnda ikke har. Den ble sendt i kopi til postmottak hos Klima- og miljødepartementet og til Miljødirektoratet. Etter at sekretariatet sendte ut saksfremstillinger for møtet, så oppdaget Miljødirektoratet at klagen fra Ulv i hele Norge ikke var del av disse. Miljødirektoratet oversendte da klagen til rovviltnemndas sekretariat den 22.10.2025. Med den bakgrunn gjøres her en ny saksfremstilling der også klagen fra Ulv i hele Norge vurderes.

Genetisk viktige ulver og levedyktighet

Det trekkes frem at ulvene det åpnes for lisensfelling på sannsynligvis er genetisk viktige individer, og vedtaket mangler tiltak for å sikre genetisk tilførsel, noe som svekker ulvebestandens levedyktighet. Det bes om at det dokumenteres hvorvidt ulvene som eventuelt kan bli felt, har genetisk verdi for bestanden. Det er stor sannsynlighet for at ulv i lisensfellingsområdet er individer som ville ha genetisk verdi for den skandinaviske bestanden. Rovviltnemnda disponerer ikke flytting av ulv som et virkemiddel. Lisensfelling er vurdert med den forutsetning at flytting av ulv ikke er et reelt alternativ.

Bestandsmål og totalbelastning

Klagerne mener vedtaket innebærer en for høy totalbelastning på bestanden, i strid med naturmangfoldloven. Rovviltnemnda viser til avsnittet om kunnskapsgrunnlaget i vårt vedtak. Vi presiserer at lisensfelling gjelder ulver fra den finskrussiske bestanden, som har sin nordvestligste utbredelse i Finnmark. Lengre sør i Finland har individer fra den finskrussiske bestanden vesentlig kortere og lettere vei til den Skandinaviske bestanden. Rapporten *Bestandsovervåking av ulv vinteren 2024-2025, Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia nr. 1, 2025*, viser at det er påvist 40 ynglinger og 30 revirmarkerende par vinteren 2024/2025 i Skandinavia. Det ble registrert 3 helnorske ynglinger og tre i grenserevir. Etter en fordeling av grenserevir (0,5 per revir til hvert land) har Norge 4,5 ynglinger. Dette er innenfor bestandsmålet på 4-6 årlige ulvekull (ynglinger) hvorav mist tre kull skal være født i helnorske revir. Norge har en plan for langsiktig overlevelse av ulv innenfor den todelte målsettingen om både rovvilt og beitedyr. Det er et forvaltningsområde for ulv, med nasjonalt bestandsmål og det er samarbeid med Sverige om den felles Skandinaviske ulvebestanden.

Skadesituasjonen og dokumentasjon

Klagerne mener det ikke er tilstrekkelig dokumentasjon for skademotivert felling, og ulv er ikke hovedårsaken til tap av tamrein. Rovviltnemnda er enig i at ulv ikke er hovedårsaken til tap av tamrein i regionen. Det er fordi ulv og tamrein i stor grad er skilt i tid og rom, det er ikke bestandsmål for ulv i region 8, og det har tidligere vært snakk om streifulver som har vært innom regionen, da har det vært hensiktsmessig å vurdere akutte tiltak og eventuelt om skadefelling var eneste tilfredsstillende løsning. Rovdata skrev 19. november 2024 at de to siste årene er det registrert flere ulver i Finnmark enn de foregående 39 årene. Den markante økningen skyldes høyst sannsynlig en betydelig vekst i ulvebestanden på russisk side av grensen. Gjennom 2024 hadde flere ulver fast tilhold i Finnmark. I 2024 undersøkte Statens naturoppsyn 51 reinkadaver i Sør-Varanger, der dødsårsak var antatt eller dokumentert ulv. I 2024 ga Statsforvalteren 7 skadefellingstillatelser på ulv i Sør-Varanger, alle tillatelser var skriftlige og finnes på Miljøvedtaksregisteret, ingen resulterte i felling.

Andre ikke-letale tiltak

Klagerne trekker frem at flytting av ulv og andre ikke-dødelige tiltak bør forsøkes før felling, og et regime for flytting må etableres. Aktivt Rovdyrvern foreslår at rovviltnemnda arbeider for å gjøre hele eller deler av region 8 til forvaltningsområde for ulv. Vi vurderer at fast bestand av ulv er uforenlig med reindrift som er basert på at reinen nyttiggjør seg marginale utmarksbeiter. Rovviltnemnda har ikke myndighet til å legge ned reindriften, eller til å fundamentalt endre driftsformen til et husdyrhold adskilt fra naturgrunnlaget. Med dagens kunnskap kan vi ikke se at forvaltningsområde for ulv i reinbeiteområder er forenlig med den todelte målsettingen om både rovvilt og beitedyr.

Andre ikke dødelig tiltak er forsøkt, og ytterligere tiltak er vurdert, men ikke funnet å ha potensiale til å avverge tapssituasjonen innenfor rammen av den todelte målsettingen om både rovvilt og beitedyr og differensiert forvaltning. Rovviltnemnda viser til vurderinger som Statsforvalteren har gjort i behandlinger av søknader om skadefelling, økt tilsyn og forsøk på å jage ulvene har ikke hatt tilfredsstillende effekt. Vi viser til at reinbeitedistrikt 5 A Pasvik fikk 200 000 kroner i støtte for i perioden 27.11.2024–6.12.2024 å samle og flytte reinen til mindre rovviltutsatte områder. Tiltaket ble gjennomført, men hadde ikke tilfredsstillende effekt.

Internasjonale avtaler og lover

Klagerne mener vedtaket bryter med flere nasjonale og internasjonale lover og avtaler, inkludert naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og Grunnloven. Rovviltnemnd har fattet vedtaket med hjemmel i naturmangfoldloven og rovviltforskriften. Vi viser til vedtakets utredning om kunnskapsgrunnlaget, og vi mener vedtaket ivaretar nasjonale og internasjonale avtaler som Grunnloven og Bernkonvensjonen.

Føre-var-prinsippet og kunnskapsgrunnlaget

Blant klagerne anføres at vedtaket bryter med føre-var-prinsippet, og at det ikke er tilstrekkelig basert på kunnskap om ulvebestanden og genetisk viktige individer. Rovviltnemnda har basert vedtaket på kjent kunnskap om ulv. Vi viser til vedtakets vurderinger av kunnskapsgrunnlaget, vår vurdering er at det foreligger god kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, forvaltningen har god kunnskap om antall individer, bestandens utbredelse, vandringskapasitet, om genetisk status, om den samlede belastningen bestanden utsettes for. Avgang skjer hovedsakelig gjennom lisensfelling og skadefelling. Det er kjent det forekommer tilfeller av ulovlig jakt. Lisensfelling er skademotivert felling som regulerer bestandens størrelse og utbredelse etter at annen avgang er hensyntatt. Rovviltnemnda vurderer at føre-var-prinsippet ikke skal tillegges stor vekt i denne saken, da det finnes betydelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om bestandssituasjonen for ulv. Ut over klagebehandlingen ber rovviltnemnda om at Klima- og miljødepartementet vurdere behovet for en uavhengig faglig gjennomgang av vedtaksgrunnlaget og prosessen i denne saken.

Konklusjon

Kvoten for lisensfelling av ulv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Vi kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at vedtaket opprettholdes, og at saken oversendes til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

56/25 Klage fra NOAH på supplerende kvote for betinget skadefelling av jerv

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda mener kvoten er i tråd med naturmangfoldloven og rovviltforskriften som følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8.

Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Rovviltnemnda opprettholder vedtaket og oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Saksfremstilling

I brev av 14.10.2025 klager NOAH – for dyrs rettigheter, på rovviltnemndas brev av 23.9.2025, som viser til at rovviltnemnda per e-post 9.9.2025–15.9.2025 i sak 48/25 fattet vedtak om supplerende kvote for betinget skadefelling av jerv 1.6.2025–15.2.2026.

Bakgrunn

Den 6.5.2025 fattet rovviltnemnda i sak 29/25 vedtak om en kvote på ni jerver til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, for betinget skadefelling i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland for perioden 1.6.2025–15.2.2026. Nemndas vedtak ble påklaget, og i brev av 24.7.2025 opprettholdt Klima- og miljødepartementet rovviltnemndas vedtak.

Etter at rovviltnemnda fattet sitt vedtak den 6.5.2025 effektuerte Statens naturoppsyn, på oppdrag av Miljødirektoratet, tre hiuttak av jerv i region 8. Tre tisper og syv valper ble drept. Ifølge rovviltforskriften § 7 skal all irregulær avgang etter at vedtak er fattet belastes kvoten. Uttaket som Statens naturoppsyn har gjort hører under irregulær avgang, kvoten til Statsforvalteren var dermed fylt. Når Statsforvalteren ikke har myndighet til å vurdere skadefelling av jerv faller denne myndigheten på Miljødirektoratet. Den 2.7.2025 ringte Miljødirektoratet til rovviltnemndas sekretariat og ba om at nemnda vurderte en utvidet kvote til Statsforvalteren.

I brev av 23.9.2025 ga rovviltnemnda for region 8 Statsforvalteren en supplerende kvote på 25 jerver for betinget skadefelling i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland i perioden 1.6.2025–15.2.2026. Total kvote var da (9+25) 34 jerver, hvorav 10 var felt på ekstraordinære uttak. Resterende kvote på vedtakstidspunktet var 24 jerver. Per 15.10.2025 er resterende kvote fortsatt på 24 jerver.

Klagen fra NOAH – for dyrs rettigheter

Vi viser til klagen i sin helhet, og trekker frem at NOAH mener vilkårene for å tillate felling ikke er oppfylt fordi:

- Vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven
- Felling vil true bestandens overlevelse
- Førre-var-prinsippet ikke er tilstrekkelig vektlagt
- Vilkåret om skade ikke er oppfylt
- Det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling for å hindre skade på beitedyr

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen, og at vedtaket i tillegg strider med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

Vurdering

Vi viser til vedtaket i sin helhet, og også til rovviltnemndas vedtak på møtet den 6.5.2025, i sak 29/25 om kvote for betinget skadefelling av jerv 1.6.2025–15.2.2026. Videre viser vi til nemndas vedtak i sak 30/25 om lisensfellingskvote på 34 jerver for region 8 og samarbeidsområdet med Nordland for perioden 20.8.2025–15.2.2026, også det vedtaket ble påklaget. I brev av 1.7.2025 opprettholdt nemnda sitt vedtak og oversendte saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. I brev av 19.8.2025 opprettholdt Klima- og miljødepartementet rovviltnemndas vedtak om kvote for lisensfelling av jerv. Departementet fant at den vedtatte kvoten ikke truet bestandens overlevelse.

I motsetning til kvoten for lisensfelling er ikke kvoten for betinget skadefelling differensiert mellom forvaltningsområder for jerv og for beitedyr. Rovviltforskriften § 9, *Statsforvalterens*

myndighet til iverksetting av betinget skadefelling, ivaretar differensieringen da det ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Siden 2015, de siste 10 årene, er det i region 8 felt to jerver ved skadefellingstillatelse gitt av Statsforvalteren. Begge ble felt i beitedyrprioritert område, en i Storfjord kommune den 14.8.2019 og en i Bardu kommune den 4.2.2017. Den kjente avgangen av jerv i region 8 siden 2015 er til sammenligning på 271 dyr (Rovbase 3.0. per 15.10.2025).

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldlovens § 18 om felling av bestemte individer knyttet til bestemte situasjonen, for å stanse eller forhindre skade på bufe eller tamrein. Fellingstillatelser avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen i regelen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt. Før en eventuell skadefelling gis, skal det gjøres en konkret vurdering jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til områdets betydning som beitemark, skadens omfang og utvikling, potensialet for videre skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak. Vedtaket gir en kvote for skadefelling gitt at en rekke betingelser er oppfylt. Disse betingelsene skal vurderes av Statsforvalteren i den enkelte sak. Rovviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av jerv. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av jerv. Uavhengig av om Statsforvalteren har en slik kvote kan Miljødirektoratet av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om skadefelling eller om kvote for betinget skadefelling.

Rovviltnemnda for region 8 har i brev datert 4.9.2017, med svar på høring av endringer i rovviltforskriften skrevet:

Erfaringer fra kvoter for skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv har vist at kvotene ikke har hatt praktisk betydning. Saksbehandling for vedtak om kvotene, og klagebehandlinger, tar mye ressurser hos fylkesmenn og rovviltnemnder. Kvoter må eventuelt bestemmes før en akutt situasjon, og da har rovviltnemnda lite presist grunnlag for å fastsette kvoter som er kalibrert i forhold til rovviltbestanden.

Fylkesmannen har best grunnlag for å vurdere skadefelling opp mot rovviltbestanden når det oppstår en akutt situasjon. Vi mener rovviltets interesser også vil bli ivaretatt gjennom eventuelle klager på fellingstillatelser, og klageinstansens avgjørelser som vil være førende for fremtidige vedtak».

Betinget skadefelling er noe helt annet enn lisensfelling. Det er uttak av enkeltindivider basert på en konkret helhetsvurdering av hva en oppnår, og hva en mister jf. rovviltforskriften og naturmangfoldloven. Skadepotensial på tamme beitedyr og et eventuelt uttak sin påvirkning på jervebestanden skal vurderes i den enkelte situasjon. Felling kan ikke tillates dersom det truer bestandens overlevelse.

Når to motstridende hensyn veis mot hverandre samtidig, her rovvilt og beitedyr, så er det rovviltnemndas ansvar å se til at kvoten ikke er så høy at det er til hinder for at bestandsmålet kan nåes/oppretholdes på sikt. Gjennom dette årets kvoter for skadefelling og for lisensfelling

av jerv har rovviltneemnda vist til kunnskap om jervens bestandssituasjon og om hvilken effekt uttak vil ha på bestanden. Førre-var- prinsippet tillegges derfor begrenset betydning i denne saken. Kvoten er ikke til hinder for tilstrekkelig genetisk variasjon til at bestandsmålet kan opprettholdes på sikt.

Skadefelling er ikke et verktøy for å regulere eller begrense jervebestanden eller dens utbredelse. Skadefelling er uttak av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skade. Om det skal gis skadefellingstillatelse eller ikke vurderes konkret i den enkelte situasjon, også jf. bestandens status og ev. fare for at en feller hunndyr fra dens avhengige unger.

Ved saksfremstilling for kvote lisensfelling jerv hadde ikke sekretariatet tatt høyde for at avgang av eventuelle valper før lisensfellingsperiodens start ville bli belastet kvoten. 3 tisper og 7 valper ble tatt ut ved hiuttak. Det er å forvente at det blant disse hadde vært en naturlig dødelighet før og i løpet av lisensfellingsperioden, slik at kvotens belastning på bestanden, er mindre når hiuttakene regnes inn, enn den ville vært om det ikke var hiuttak og kvoten ble fylt i lisensfellingsperioden. Det var ingen kjent avgang av jerv i perioden 1.6.2025–20.8.2025 (Start for skadefellingsperioden–start for lisensfellingsperioden).

Konklusjon

Sekretariatet mener kvoten er i tråd med naturmangfoldloven og rovviltforskriften som følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 8. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunn for å endre vedtaket. Sekretariatet anbefaler at vedtaket opprettholdes og at rovviltneemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

57/25 Rovviltnemndas behandling av varsel om inhabilitet

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda viser til varsel om inhabilitet og tillitsbrudd, datert 27.5.2025. Rovviltnemnda har vurdert varselet etter forvaltningsloven § 6. Medlemmet vil ikke kunne være inhabil til å inneha vervet i rovviltnemnda på generelt grunnlag, og nemnda kan ikke med bakgrunn i varselet se at medlemmet har vært med å behandle saker der en har vært inhabil. Nemndsmedlemmets habilitet vil bli vurdert ved eventuelle enkeltsaker som spesifikt berører varsler eller dens siida.

Rovviltnemnda oppfordrer Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet til å se på behovet for å gjøre en bredere vurdering av hvordan habilitetsspørsmål og interessekonflikter håndteres i rovviltnemnda for region 8.

Varslers siida anmoder om å involveres i videre prosess for å sikre at ikke systematiske overgrep mot deres rettighetsposisjon forsterkes gjennom statlige forvaltningsorgan. Rovviltnemnda har ikke myndighet til å svare på om det utenfor rovviltnemnda er begått overgrep mot siidaens rettighetsposisjon. Rovviltnemnda har ingen holdepunkter for at siidaen sine rettigheter skal være mer truet av statlige forvaltningsorgan, enn andre rettssubjekter, og vil derfor ikke føre en videre prosess i denne saken.

Saksfremstilling

Den 27.5.2025 mottok rovviltnemndas sekretariat ved Statsforvalteren i Troms og Finnmark varsel om inhabilitet og tillitsbrudd for et medlem i rovviltnemnda for region 8, ref. 2025/5686. I forkant av rovviltnemndas møte den 26.6.2025, hadde rovviltnemnda et møte for å vurdere varselet om inhabilitet og tillitsbrudd. Alle nemndas faste medlemmer, med unntak av den habilitetsvurderingen gjaldt var til stede. Nemnda var enstemmige om at nemndsmedlemmet ikke var inhabil, men de ønsket en juridisk betraktning før de svarte varsler med kopi til Miljødirektoratet.

Den 19.8.2025 mottok sekretariatet en juridisk betraktning fra Jennifer Sveinbjørnsson ved juridisk seksjon hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Denne var som følger:

Vurdering habilitet rovviltnemnda

Miljøavdelingen har mottatt et varsel om manglende habilitet hos navngitt medlem i Rovviltnemnda. Bakgrunn for varselet er at siidaen til varsler er i aktiv konflikt med siidaen som nemndsmedlemmet har tilknytning til. Det vises til flere hendelser som grunnlag for at varsler ikke har tillit til nemndsmedlemmet.

Varsler ønsker at medlemmet suspenderes fra behandling av saker som både direkte og indirekte berører reindrift til varslers siida. Varsler ønsker videre at det igangsettes en bredere vurdering av hvordan inhabilitet og interessekonflikter håndteres i rovviltnemnda.

Miljøavdelingen har bedt juridisk seksjon om å bistå med en juridisk vurdering av

nemndmedlemmets habilitet.

Habilitet

Reglene om habilitet fremgår av forvaltningsloven § 6. Første og annet ledd lyder som følger:

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a. når han selv er part i saken;

b. når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;

c. når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;

d. når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e. når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for

1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller

2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Vurdering

Forvaltningsloven § 6 regulerer habilitet i enkeltsaker. Medlemmet vil derfor ikke kunne være inhabil til å inneha vervet på generelt grunnlag etter forvaltningsloven. Spørsmålet om hvorvidt noen er egnet til å inneha et verv reguleres ikke av habilitetsreglene i forvaltningsloven.

Slik vi forstår varselet, er det ikke vist til noen enkeltsaker som medlemmet har vært med å behandle. Vi kan derfor ikke se at det er forhold i varselet som tilsier at medlemmet har vært inhabil. Vi anbefaler imidlertid nemndsmedlemmets habilitet vurderes ved eventuelle enkeltsaker som berører varsler eller siidaen han representerer. Det at det tidligere er levert varsel mot medlemmet, kan utgjøre et særegent forhold etter fvl. § 6 annet ledd.

58/25 Status bruk av FKT-midler – bruk av eventuelle restmidler

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda tar saksfremstillingen til orientering.

Per 15.10.2025 er det fortsatt stor usikkerhet omkring hvorvidt det blir restmidler i 2025.

I midler til reindrifta har vi best kontroll, her har størstedelen av tilskuddsmottakerne rapportert, og Statsforvalteren har utbetalt fortløpende der rapporteringen har vært tilfredsstillende. Det var et budsjett på 3 875 000 kroner. Det ble ekspedert tilsagn om 3 847 100 kroner.

Tilsagnsmottakere av til sammen 200 400 kroner har ikke rapportert etter purring, og vil få avslag på sin søknad. Blant de som har rapportert og fått utbetaling er det et mindreforbruk på totalt 27 671 kroner. Til sammen gir dette restmidler på 392 371 kroner.

I sauedrifta har de fleste rapporteringsfrist 1. november, dette er fordi tiltakene i hovedsak gjelder i beitesesongen. Til tidlig nedsanking er det spesielt vanskelig å estimere kostnadene. Dersom alle som har søkt om støtte til tidlig nedsanking fikk full støtte til alle sine dyr, så ville kostnadene vært på over 4 millioner, bare for dette tiltaket. Vedtatt budsjett på 1,1 million er basert på erfaringer fra tidligere år. Noen har rapportert og fått utbetalt tilskudd, men det er for tidlig å si om bruk av midler til tidlig nedsanking kommer over eller under budsjett.

På tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget og konfliktdempende tiltak samt tiltak innen felling, jakt og fangst av rovvilt er det budsjettert totalt 4 090 698 kroner. Her har vi per 15.10.2025 mottatt få rapporter og gjort få utbetalinger. Det er usikkert om det blir restmidler og ev. hvor mye.

Til akutte tiltak med direkte tapsreduserende effekt var det et budsjett på 7 25 000 kroner. Per 15.10.2025 er det i tilsagn bundet opp 352020 kroner, noe som gir en rest på 372 980 kroner.

Til skadefellingsvederlag var det budsjettert med 725 000 kroner, per 15.10.2025 er det gitt økonomisk ramme på til sammen 1 805 099 kroner i 17 skadefellingstillatelser. Åtte av disse tillatelsene er ferdig rapportert og utbetalt, blant disse er det et restbeløp på 298 138 kroner. Dette betyr at det per dato er 1 506 961 kroner som er bundet opp til godtgjørelse for skadefellingsoppdrag.

Videre har Miljødirektoratet i september gitt en supplerende tildeling på 500 000 kroner til ekstra kostnader planlagt tidlig nedsanking samt godtgjørelse for fellingslag mv. I tabellen har vi satt denne tildelingen i sin helhet på skadefellingsvederlag.

Restmidler per 15.10.2025

Per dato har vi 483 390 kroner i restmidler, Det er stor usikkerhet om hvorvidt kostnadene med tiltaket tidlig nedsanking vil komme over eller under budsjettet og det er stor usikkerhet om hvor mye restmidler det blir fra tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget (forskningsprosjekter) samt hvor mye restmidler det blir fra konfliktdempende tiltak samt tiltak innen felling, jakt og fangst av rovvilt. Videre skal restmidlene finansiere eventuelle akutte tiltak og skadefellingstillatelser som

gis frem mot 2026. I sum er det trolig det blir restmidler, men per dato klarer vi ikke å konkretisere disse, og har dermed heller ikke grunnlag til å tildele restmidler til prosjekter som foreløpig ikke har fått tilskudd.

Tilrettelegging for kommunale og interkommunale skadefellingslag

Regionen ble tildelt 1 650 000 kroner. Etter oppsummering av tilsagnene ser vi at det er gitt tilsagn om 1 610 000 kroner. Av budsjettene ser vi at det var budsjettert 170 000 kroner til Næring og rovvilt i Finnmark for tiltak for å stimulere til økt deltagelse i lisensfelling av jerv. Dette tiltaket søkte om 40 000 av beløpet finansiert av FEFO, dermed var det 130 000 som ble omsøkt fra FKT-midlene. Trolig er det en glipp rundt dette som har gjort at det ikke ble gitt tilsagn om hele tildelingen på 1 650 000. Det er derfor at det per 15.10.2025 er 40 000 i restmidler her.

Tabell: Status for bruk av FKT-midler per 15.10.2025.

Søknader om forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen 2025 kap 1420.73				Ant. tiltak	Kroner søkt	Vedtak 2025	Totalt	Bundet per 15.10.2025	Restmidler per 15.10.2025
Reindrift	§ 6 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt tamrein	1. tiltak som fysisk skiller rovvilt og tamrein	a. flytting av tamrein til mindre rovviltsatte områder	75	7 146 283	3 875 000	3875000	3482629	392371
			b. kalving innenfor gjerde	25	4 016 938				
			c. tidlig slaktning av kalv for å unngå tap til rovvilt og tidlig samling i d	21	2 563 993				
			2. Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med:	a. Føring av tamrein i korte perioder for å samle flokken og unngå	126	19 371 601			
			b. Planlagt utvidet tilsyn som en nødvendig del av tiltak nevnt i § 6	113	13 145 585				
	§ 7 Andre tiltak som er direkte		4. andre direkte tapsreducerende tiltak som ikke dekkes av §§ 5 og	41	3 226 331				
	§ 8 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget		2. tiltak som avklarer tapsforhold, herunder elektronisk	75	5 984 492				
Sau	§ 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt bufe	1. Tiltak som fysisk skiller rovvilt og bufe	a. tidlig nedsanking av bufe (15 583 dyr x 22 dager x 12 kroner)	20	4 113 912	1 100 000	3 084 302	3 084 302	0
			b. forsinket slipp på utmarksbeite (10 154 dyr x 22 dager x 12	11	2 680 656	200 000			
			c. flytting av bufe til mindre rovviltsatte beiteområder	4	431 845	200 000			
			d. hjemmebeite	3	177 000				
			e. beredskapsareal	4	1 099 486	200 000			
			f. rovviltavvisende gjerdet	1	315 000				
			a. bruk av vokterhund	0	0				
	2. Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med:	b. planlagt utvidet tilsyn som en nødvendig del av tiltak nevnt i § 5	11	1 215 250					
		4. andre direkte tapsreducerende tiltak som ikke dekkes av §§ 5 og	3	376 290					
	§ 8 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget		2. tiltak som avklarer tapsforhold, herunder elektronisk	42	5 515 820	1 384 302			
§ 8 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget			1. 2025/399 Stabburnes naturhus og museum – Gaupesporingsprosjekt i Finnmark	1	195 000	95 000	890 480	890 480	0
			2. 2025/1111 NINA – Scandcam Troms og Finnmark	1	300 000	300 000			
			3. 2025/1317 NINA – Hva spiser gullsjakalen i Finnmark?	1	124 000	0			
			4. 2025/1321 NINA – Hva spiser gullsjakalen i Troms?	1	48 000	0			
			5. 2025/1433 Reinbeitedistrikt 19/32 Lakselvdal/Lyngsdal – Monitorering av rein og rovvilt drepte kadaver	1	638 000	0			
			6. 2025/1137 NIBIO – Oppfølgingsprosjekt – tap av lam på Dyrøya 2025	1	495 480	495 480			
			7. 2025/1307 NIBIO – Kongeørn og havørn i Øst-Finnmark (Dielt og atferd)	1	450 000	0			
			8. 2025/1413 Natur, plan og utvikling – Prosjekt Bjørn i nord	1	80 000	0			
			9. 2025/1102 Kautokeino flyttsamling – Implementering av tradisjonell kunnskap	1	300 000	0			
§ 9 Konfliktdependende tiltak samt Tiltak inne felling, jakt og fangst av rovvilt § 7 nr. 1			10. 2025/1227 Stabburnes naturhus og museum – Leve med bjørn i Karasjok	1	61 000	61 000	3 200 218	3 200 218	0
			11. 2025/1237 Stabburnes naturhus og museum – Kadaverhundekvipasjer i rovviltregion 8	1	180 000	180 000			
			12. 2025/1241 Stabburnes naturhus og museum – Næring og rovvilt, drift prosjektet	1	1 215 000	1 215 000			
			13. 2025/767 Rovdyrsenter Bardu – Transport til rovviltskolen	1	80 000	80 000			
			14. 2025/402 NINA – Forskning og overvåking av kongeørn i Vest-Finnmark	1	250 000	0			
			15. 2025/135 NJFF-Troms – Veiledet gaupejakt for nye rovviltjegere	1	200 560	100 000			
			16. 2025/462 NJFF-Troms – Spøringskurs og rovviltøkologi	1	76 048	0			
			17. 2025/466 NJFF-Troms – Åtebuer til jervejakt	1	196 800	50 000			
			18. 2025/452 og 2025/453 NOAH - for dyrs rettigheter – Rovdyrseminar	1	60 000	0			
			19. 2025/1020 NIBIO – Informasjonsmøte om ulv i Sør-Varanger	1	70 000	0			
			20. 2025/1217 NIBIO – Rovviltopplæring for naturbruksskoler i Finnmark	1	350 000	350 000			
			21. 2025/1335 NIBIO – Hårfelleprosjekt Tana 2025	1	472 000	0			
			22. 2025/1338 NIBIO – Hårfelleprosjekt Karasjok sør 2025	1	431 000	431 000			
			23. 2025/1339 NIBIO – Hårfelleprosjekt Karasjok nord 2025	1	573 000	573 000			
			24. 2025/1392 NIBIO – Hårfelleprosjekt Grense Jakobselv-Jarfjord 2025	1	499 000	0			
			25. 2025/1402 NIBIO – Halsklaver på lam: Forebyggende mot ørnepredasjon	1	93 000	93 000			
			26. 2025/496 Rovert Ivan Lund Olsen – Jaktbu, kamera åtelys	1	25 000	15 000			
			27. 2025/665 Kristine Maria T Hansen – Renovering av åtebu for jerv og nytt viltkamera	1	13 178	13 178			
			28. 2025/1143 John Ante Andersen Oskal – Lisensjakt på jerv	1	9 040	9 040			
			29. 2025/1316 Robert Bjørklund – Bygging av åtebu for jervejakt	1	22 500	15 000			
			30. 2025/1354 Snorre Sigbjørnson Larsen – Søknad om midler for åtebu og div utstyr	1	196 750	15 000			
		§ 5 nr. 3 og § 6 nr. 3 Åkutte tiltak med direkte tapsreducerende effekt			725 000	725 000	352 020	372 980	
		§ 7 nr. 2. Skadefellingsvederlag			725 000	725 000	1 006 961	-281 961	
		Supplerende tildeling september 2025 for ekstra kostnader planlagt tidlig nedsanking, godtgjøring fellingslag mv.			500 000	500 000	500 000	0	
SUM:				605	79 084 838	13 000 000	13000000	12516610	483390
§ 7 nr. 3 Midler til tilrettelegging for kommunale og interkommunale skadefellingslag 2025 - Tildeling på 1 650 000			31. 2025/415 Stabburnes naturhus og museum – Teoretisk ulvejaktkurs i Sør-Varanger	1	150 000	150 000	1 610 000	1 610 000	40 000
			32. 2025/1022 Porsanger kommune – Skadefellingslaget i Porsanger kommune	1	476 500	152 000			
			33. 2025/1426 Tana kommune – Tilrettelegging for fremtidige skadefellingsoppdrag	1	347 421	152 000			
			34. 2025/354 Sør-Varanger kommune – Trening og utstyr til skadefellingslaget	1	42190	94 000			
			35. 2025/951 Lyngen kommune – Effektivisering Nord-Troms skadefellingslag	1	432024	152 700			
			36. 2025/1018 Nesseby kommune – Utstyr til skadefellingsoppdrag	1	300168	152 000			
			37. 2025/1206 Narvik kommune – Forbedring og effektivisering av skadefellingslag	1	1336510	0			
			38. 2025/1126 Nesseby kommune – Treningsammunisjon skadefellingslaget	1	118690	0			
			39. 2025/1232 Stabburnes naturhus og museum – Regional samling skadefellingsledere	1	245300	245300			
			40. 2025/1239 Stabburnes naturhus og museum – Bjørnehundekvipasjer i region 8	1	230000	230 000			
			41. 2025/1234 Stabburnes naturhus og museum – Lisensfelling av jerv	1	130000	130 000			
			42. 2025/1324 Bardu kommune – Organisering og tiltak for skadefellingslag	1	196200	152 000			
			43. 2025/1325 Bardu kommune – Innkjøp av GPS'er og abonnement tracker	1	53600	0			
SUM:				13	4 058 603	1 610 000	1 610 000	1 610 000	40 000

59/25 Signaler om prioritering av FKT-midler 2026

– Vedtak –

Enstemmig: Forslag til presisering fra Halgeir Strifeldt, diskutert i nemnda og utløst følgende nytt forslag fra Benjamin N. Furuly:

Rovviltnemnda viser til saksfremlegget hvor det står «Bjørnebestanden må nesten dobles for at bestandsmålet skal nås, rovviltnemnda ønsker kunnskap som gjør oss i stand til å nå bestandsmålet og forvalte bestanden på bestandsmålet samtidig som saueneæring, reindriftsnæring og andre samfunnsinteresser ivaretas på best mulig måte.» Rovviltnemnda føyer til «Herunder imøteser rovviltnemnda søknader om metoder for mer pålitelig bestandsregistrering av bjørn, som for eksempel radiomerking».

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 viser til saksfremstilling og vedtar prioriteringer i tråd med denne.

Forslag til presisering fra Halgeir Strifeldt, diskutert i nemnda og utløst følgende nytt forslag fra Benjamin N. Furuly:

Rovviltnemnda viser til saksfremlegget hvor det står «Bjørnebestanden må nesten dobles for at bestandsmålet skal nås, rovviltnemnda ønsker kunnskap som gjør oss i stand til å nå bestandsmålet og forvalte bestanden på bestandsmålet samtidig som saueneæring, reindriftsnæring og andre samfunnsinteresser ivaretas på best mulig måte.» Rovviltnemnda føyer til «Herunder imøteser rovviltnemnda søknader om metoder for mer pålitelig bestandsregistrering av bjørn, som for eksempel radiomerking». Ellers vedtatt som innstilt.

Saksfremstilling

Fristen for å søke om ordinære forebyggende og konfliktdempende tiltak er 1. februar 2026. Rovviltnemnda oppfordrer til at beitenæringene samarbeider om tiltak og sender inn felles søknader. Vi oppfordrer også næringene til å samarbeide med forskningsmiljøene for å få mer kunnskap om tapsårsaker og forebyggende tiltak som virker.

Innen sauedrift prioriterer rovviltnemnda søknader om tiltak som fysisk skiller beitedyr og rovvilt. Tidlig nedsanking prioriteres til områder der det er stort skadepotensial til jerv og/eller bjørn. Videre ønsker rovviltnemnda å støtte bruk av elektronisk overvåking av beitedyrene.

I reindriften er det vanskelig å måle effekt av tiltakene, de er tett vevd inn i den ordinære driften. Elektronisk overvåking er et tiltak som vi anser i liten grad påvirker reinenes adferd. Vi ser imidlertid at elektronisk overvåking forbedrer ordinær drift og tapsforebyggende arbeid. Rovviltnemnda vil derfor prioritere søknader om elektronisk overvåking.

Rovviltnemnda ønsker å prioritere tiltak som engasjerer lisensjegere, og oppfordrer til å søke om tiltak som effektiviserer lisensfelling. Rovviltnemnda ser et stort behov for sikrere bestandsregistrering av gaupe. Rovviltnemnda imøteser søknader om prosjekter som kan bedre påliteligheten i bestandsregistrering av gaupe. Bjørnebestanden må nesten dobles for at bestandsmålet skal nås, rovviltnemnda ønsker kunnskap som gjør oss i stand til å nå bestandsmålet og forvalte bestanden på bestandsmålet samtidig som saueneæring, reindriftsnæring og andre samfunnsinteresser ivaretas på best mulig måte. Videre er det et stort

behov for mer kunnskap om kongeørn som skadevolder på sau og rein, og også om hvilken effekt havørn har på tap av sau og rein.

Vilkår for å sikre best mulig måloppnåelse

FKT-forskriften har føringer for hvilke tiltak som kan støttes og for hvordan det skal rapporteres. I tillegg til vilkårene i forskriften setter rovviltnemnda her ytterligere vilkår som skal sikre bedre måloppnåelse.

Krav til forskningsprosjekter

For forskningsrettede prosjekter setter rovviltnemnda krav til at anerkjent metodikk blir benyttet, og at det brukes kontrollområder eller et før/etter-design i prosjekter av en slik art at dette kan gi sikrere kunnskap. Større forskningsprosjekter av nasjonal betydning bør finansieres via andre finansieringsordninger.

Tiltak for å samle og tilgjengeliggjøre erfaringskunnskap

Rovviltnemnda oppfordrer til å søke om tiltak som kan samle inn og tilgjengeliggjøre erfaringsbasert kunnskap. Vi ønsker et større nasjonalt prosjekt finansiert nasjonalt, men mener at det vil være naturlig å støtte beitebrukere som bidrar inn i et slikt prosjekt med FKT-midler.

Krav til implementering av erfaringskunnskap i forskningsprosjekter

Forsknings- og utviklingsarbeider samt overvåkningsarbeid kan ikke tildeles FKT-midler uten at de i søknaden viser hvordan de vil involvere de berørte næringene gjennom hele prosessen; både under planlegging, formulering av problemstillinger, gjennomføring av eventuelle feltforsøk, og når resultatene skal analyseres og formidles.

Det er også et vilkår for utbetaling at rapporten viser hvordan kravet er oppfylt.

Egenandel ved investeringer

Potten med forebyggende midler er begrenset. Det innebærer at det normalt kreves en egenandel ved søknader som innebærer investeringer. På denne måten kan en sikre at flere brukere får støtte, og i tillegg at søker er motivert for å gjennomføre tiltaket. Størrelsen på egenandelen vil variere med omfang og type prosjekt.

Prioritering av midler til næringene

Selv om det gjennom differensiering i størst mulig grad søkes å holde beitedyr og rovdyr atskilt i tid og rom, er dette vanskelig å få til. Nemnda ønsker ikke etablert bestand av rovvilt i B-soner, men det vil være streifdyr i disse områdene. Rein vil ha både vinterbeite, sommerbeite og kalvingsområder innenfor A-soner, hvor bestandsmålet for rovviltarten skal opprettholdes. Grensene mellom A- og B-områder er i prinsippet veiledende når det skal fordeles forebyggende midler. A-områdene vil ha høyest prioritet, men avhengig av tapssituasjonen vil det likevel være åpning for tildeling av midler også i B-områder.

Rovviltnemnda vil særlig prioritere tiltak som styrker beitedyrberedskapen i randsonene til A-områdene. Eksempel på egnet tiltak er elektronisk beitedyrovervåking, som kan bidra til at skadesituasjoner oppdages raskt, og effektive tapsforebyggende tiltak som for eksempel skadefelling eller akutt sanking kan settes inn.

Prioritere FKT-midler til kommunalt administrerte skadefellingslag

Rovviltnemnda vil fortsette satsningen på de kommunalt administrerte skadefellingslagene.

Dette innebærer å prioritere FKT-midler til kompetanseheving, materiell og trening av skadefellingspersonell. En slik satsning på disse lagene betyr også at det er disse som skal brukes ved fellingsoppdrag fra Statsforvalteren. Skadefellingslagene skal dekke hele regionen, de skal ved behov kunne samarbeide om oppdrag, og det skal være et mål at de har personell som til sammen har god lokalkunnskap over hele regionen. Vi oppfordrer kommunen til å arbeide for å knytte de beste hundekvipasjene til fellingslagene, og rovviltnemnda vil forsøke å støtte opp om det ved prioritering av FKT-midler. Per 2024 har regionen åtte kommunalt administrerte skadefellingslag. Rovviltnemnda vurderer at disse dekker regionen godt. Det er viktig at det ikke er for mange fellingslag i forhold til antall oppdrag som gis.

Stimulere til effektiv kvotejakt og lisensfelling

Rovviltnemnda vil ha en tydelig satsning på kvotejakt og lisensfelling, slik at bestand og utbredelse av rovviltartene effektivt kan reguleres i tråd med en tydelig differensiert forvaltning, og minst mulig ulempe for beitenæringene. For å klare dette trenger regionen mange motiverte og kompetente rovviltjegere. Forvaltningen er avhengig av videre prosjekter som Næring og rovvilt, for å skape og vedlikeholde interesse for rovviltjakt- og lisensfelling.

Krav om godkjente kadaverhundekvipasjer

For å sikre best mulig effektivitet ved ordinære FKT-tiltak stiller rovviltnemnda krav til at kadaverhundekvipasjer skal være godkjente etter Norske Kadaverhunder sin godkjenningsordning. Rovviltnemnda vil gjennom bruk av FKT-midler søke å bidra til at det er tilstrekkelig kapasitet med kadaverhundekvipasjer.

Nasjonale standarder må følges

Statsforvalteren må følge opp og sikre at standardene for tidlig sanking, beredskapsareal, bruk av vokterhund samt oppsett og vedlikehold av rovviltavvisende gjerder følges.

60/25 Metode for nemndas vurdering av egen måloppnåelse i rovviltforvaltningen

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda ønsker bred deltagelse fra interessenter når måloppnåelsen skal vurderes. Nemnda oppfordrer derfor til deltagelse på rovviltnemndas møte i uke 4. Vurderingen av egen måloppnåelse blir svar på tema 13 som Klima- og miljødepartementet ber om at inngår i rovviltnemndas årsrapport, og vurderingen gjøres på grunnlag av tema 2–12 i brev av 3. juni 2024 om *Oppdatering av styringsdialogen med rovviltnemndene*.

Saksfremstilling

Rovviltnemnda har hatt tradisjon for å årlig evaluere eget arbeid. I 2025 ble dette spisset gjennom at Klima- og miljødepartementet (KLD) da for første gang ba om en årsrapport fra rovviltnemnda. Den dannet grunnlaget for KLD sitt styringsmøte med nemnda. Årsrapport med påfølgende styringsmøte skal videre være rutinen. Dette går frem av brev fra KLD datert 3. juni 2024 om *Oppdatering av styringsdialogen med rovviltnemndene*.

I forvaltningsplanen som er i rullering står det per i dag at «rovviltnemnda vil invitere interessegruppene til vår årlige evaluering av vårt eget arbeid for å nå vår målsetting». Det bør rovviltnemnda fortsette med. Da er det hensiktsmessig at nemndas vurdering av egen måloppnåelse i sin helhet gjøres i årsrapporten som skal leveres innen 31. januar. Nemndas møte bør da være senest en uke før 31. januar, slik at det er tid til å jobbe med og godkjenne protokoll etter møtet, før årsrapporten sendes inn.

Til neste års rapport bemerkes disse konklusjonspunktene fra styringsmøtet med KLD:

4.4. Status for beitenæringene (sau og tamrein)

Konklusjonspunkt:

- Ingen oppfølgingspunkter, utover at det i neste års rapport forventes en mer detaljert tallfesting av status og utvikling i beitenæringene.

4.6 Totalt tap av sau og tamrein uavhengig av tapsårsak

Konklusjonspunkt:

- Det er enighet om at ved senere rapportering gis en nærmere oversikt over tallgrunnlag og trender i beitenæringen. KLD presiserer dette i bestillingen.

4.8 Oversikt over kvoter for lisensfelling, kvotejakt og betinget skadefelling

Konklusjonspunkt:

- KLD har ikke klare forventninger om endring fra nemnda sin side, men ber nemnda vurdere om det kan gjøres enda mer med engasjering av lisensjegere.

4.9. Oversikt over søknader om skadefelling, utfall av behandling og utfall av eventuelle skadefellingsforsøk. Sorteres per art

Konklusjonspunkt:

- KLD har ikke klare forventninger om endring fra nemnda sin side, men ber nemnda vurdere om det kan gjøres enda mer med:

o kompetanseheving i kommunale fellingslag og rådføring med SNO.

o håndtering av akutte skadesituasjoner i tilfeller der raske uttak av skadegjørende rovdyrindivid ikke lykkes.

4.13 Rovviltnemndenes vurderinger av egen måloppnåelse og eventuelle behov for justeringer i nemndas regionale forvaltning for styrket måloppnåelse

Konklusjonspunkt:

- Det er enighet mellom KLD og nemnda at nemnda ved fremtidig års rapportering i langt større grad vurderer egen måloppnåelse med bakgrunn i det ansvar og de oppgaver som følger av gjeldende politikk og vedtatte målsettinger.

Sekretariatets bemerkning

Sekretariatet bemerker at det er en omfattende jobb å allerede i januar få god oversikt over bruk av FKT-midler, og over fjorårets status for utvikling i beitenæringene. Det er en del statistikk som enda ikke er tilgjengelig. Med gode forberedelser skal det likevel være mulig å gi betydelig bedre tallgrunnlag enn det som ble levert i årsrapport for 2024. Det bør da siktes inn på et rovviltnemndsmøte en dag i uke 4 (19.–23. januar).

61/25 Forvaltningsplan for rovvilt – etter konsultasjon med samiske reindriftsinteresser

Sekretariatet har måttet prioritere løpende oppgaver i rovviltforvaltninga og har ikke fått jobbet videre med forvaltningsplanen. Saken må utsettes.

62/25 Forvaltningsplan for rovvilt – videre konsultasjoner

Sekretariatet har måttet prioritere løpende oppgaver i rovviltforvaltninga og har ikke fått jobbet videre med forvaltningsplanen. Saken må utsettes.

63/25 Neste møte

– Enighet i nemnda –

Neste møte i nemnda blir Teams-møte mandag 19. januar 2026. Berammert møtetid 9.–14.

Sekretariatet

Sekretariatet ber rovviltnemnda se på aktuelle datoer i uke 4.

Sak 64/25 Anbefaling av områder for ekstraordinært uttak jerv

– Vedtak –

Som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda anmoder Miljødirektoratet om å fortløpende vurdere ekstraordinære uttak av jerv, ut fra skadepotensial. Spesielt anbefaler vi om ekstraordinære uttak i B-områder der ordinært uttak erfaringsvis ikke lykkes. B-området i Finnmark og Lyngenhavøya i Troms er slike områder. Der det mot våren er jerveaktivitet i kalvingsområder for rein, anmoder rovviltnemnda om ekstra innsats for ekstraordinære uttak, også forut for skade. I kalvingsområder for rein der det ikke er rein om vinteren, blir det sjelden dokumentert tap til jerv, fordi tap er vanskelig å dokumentere på barmark, men tapene kan likevel være store. Rovviltnemnda viser spesielt til brev fra KLD, med ref. 23/6902- Om tiltak for å redusere tap av tamrein under kalvingsperioden.

Saksfremstilling

Rovviltnemnda har i e-post av 23.10.2025 fått følgende forespørsel fra Miljødirektoratet:

Miljødirektoratet er i gang med å vurdere beslutning om uttak av enkeltindivider jerv til SNO, i områder der vi har sett det som hensiktsmessig å starte tidlig med mål om å øke sjansen for effektivering.

Vi skal også gjøre prioriteringer for ekstraordinære uttak av jerv vinter/vår 2026, da også blant annet ved å se på skadedokumentasjon (skader tamrein/sau), jerv observasjoner (inkl. DNA-resultat), samt gjennomførte uttak det siste året.

Vi ber at rovviltnemnden, via sekretariatet, leverer eventuelle innspill til disse prioriteringene til oss i form av epost eller brev så snart dere har mulighet.

Vi ber om at eventuelle innspill på andre, alternativt ytterligere, områder rangeres ihht prioritering.